

Щотижнева аналітична записка №21 стосовно змін законодавства у сфері економіки і фінансів, які мають вплив на імплементацію Україною acquis ЄС, за період з 03 липня до 09 липня 2023 року

За період з 03 липня 2023 року до 09 липня 2023 року:

- Президентом України ухвалено 68 документів, з них **56 указів та 12 розпоряджень**;
- Кабінет Міністрів України ухвалив 17 нормативно-правових актів (НПА), з них **10 постанов та 7 розпоряджень**;
- Правління Національного Банку України ухвалило **1 постанову**;
- у Верховній Раді України зареєстровано 25 ініціатив, з них **19 законопроектів та 6 проектів постанов**. Кабінетом Міністрів України ініційовано **4 законопроекти**, народними депутатами України ініційовано **15 законопроектів та 6 проектів постанов**.

«[Митний безвіз](#)» у цифрах: більше 11 тис. транзитних декларацій за **9 місяців міжнародного застосування NCTS (New Computerized Transit System)**. 03/07/2023 20:26

Повідомляє Міністерство фінансів України.

Загальна кількість переміщень з України за 9 місяців склала 9167. У червні 2023 року в країнах-учасницях Конвенції про процедуру спільного транзиту було завершено 3193 переміщень, розпочатих в Україні.

З початку міжнародного застосування NCTS по 1915 деклараціях спільного транзиту товари були успішно доставлені до митниць призначення на митній території України. Кількість таких декларацій у червні 2023 року склала 386. Станом на кінець червня 2023 року підприємствам надано 42 авторизації на застосування транзитних спрощень, з них 23 авторизації на використання загальної гарантії (у тому числі 8 на збільшення розміру референтної суми загальної гарантії), 16 авторизацій – на об'єкти авторизованих вантажовідправників та вантажоодержувачів, а також 3 авторизації на використання пломб спеціального типу. Майже 20 заяв від підприємств знаходяться на різних етапах розгляду.

Також з моменту запуску в кінці квітня 2023 року веб-сервісу електронної подачі гарантій для застосування при спільному транзиті, гарантими, які мають право гарантувати переміщення товарів під процедурою спільного транзиту, розпочато активне використання вебсервісу реєстрації електронних гарантій. Так, за цей період в електронному вигляді зареєстровано 22 загальні та 121 індивідуальну гарантії. На сьогодні веб-сервіс електронної подачі гарантій активно використовується уже 4 гарантими.

Інформація про нові можливості для України з приєднанням до [Конвенції про процедуру](#).

Інформація для бізнесу та служба підтримки Держмитслужби – [за посиланням](#).

Перелік законодавчих актів, що були ухвалені за період з 03 липня до 09 липня 2023 року із зазначенням, які acquis ЄС імплементуються такими законодавчими актами

[Проект](#) №9463 Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України

щодо удосконалення окремих положень законодавства у сфері електронних комунікацій” від 06.07.2023.

Забезпечує виконання статей 390, 391, 394 Глави 14 “Інформаційне суспільство” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво” Угоди про Асоціацію та направлений на імплементацію [Директиви Європейського Парламенту і Ради \(ЄС\) 2018/1972 від 11 грудня 2018 року](#), [Директиви Європейського Парламенту і Ради \(ЄС\) 2015/2120 від 25 листопада 2015 року](#) про заходи Регламенту щодо доступу до відкритого Інтернету і внесення змін і доповнень до [Директиви 2002/22/ЄС](#) про універсальну послугу та права користувачів щодо мереж та послуг електронного зв'язку та до [Регламенту \(ЄС\) № 531/2012](#) про роумінг у мережах мобільного зв'язку загального користування в межах Союзу та параметрів стандарту [ETSI 202 057](#).

Проект №9235/П Постанови про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до законодавчих актів України щодо окремих питань розкриття банківської таємниці та заходів від 06.07.2023 щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин

Проект Постанови направлений на прийняття за основу проект Закону України про внесення змін до законодавчих актів України щодо окремих питань розкриття банківської таємниці та заходів щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин (реєстр. № 9235), поданий Кабінетом Міністрів України. Комітету Верховної Ради України з питань правової політики доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, пропозицій, висловлених у висновку. Комітету з питань правової політики від 06 липня 2023 року відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Законопроект №9235 від 24.04.2023 [Проект](#) Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань розкриття банківської таємниці та заходів щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин”.

Забезпечує імплементацію [Директиви Європейського Парламенту і Ради 2013/36/ЄС від 26 червня 2013 р.](#) про доступ до діяльності кредитних установ і пруденційний нагляд за кредитними установами та інвестиційними фірмами, про внесення змін до [Директиви 2002/87/ЄС](#) та про скасування директив 2006/48/ЄС та 2006/49/ЄС.

[Проект](#) №5353-д Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу та забезпечення реалізації угод України про вільну торгівлю” від 06.07.2023

Забезпечує виконання статті 84 “Наближення законодавства у митній сфері” Глави 5 “Митні питання та сприяння торгівлі” Розділу IV “Торгівля і питання пов'язані з торгівлею”, додатку XV Угоди про Асоціацію та спрямований на імплементацію положень [Митного кодексу Європейського Союзу \(Регламент \(ЄС\) № 952/2013\)](#), [Делегованого Регламенту Комісії \(ЄС\) 2015/2446 від 28 липня 2015 р.](#), що доповнює Регламент (ЄС) № 952/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо детальних правил щодо певних положень Митного кодексу, [Імплементційного Регламенту Комісії \(ЄС\) 2015/2447 від 24 листопада 2015 року](#), що встановлює детальні правила імплементації певних положень щодо визначення непреперенційного походження при імпорті в Україну товарів, дозволить розширити присутність та збільшити конкурентоспроможність вітчизняних товарів на ринках третіх країн, з якими укладені угоди про вільну торгівлю, спростити адміністрування експортно-імпортних операцій.

**Детальний аналіз впливу проєкту Закону України
“Про внесення змін до Митного кодексу України щодо
приведення порядку визначення країни походження товару
у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу
та забезпечення реалізації угод України про вільну
торгівлю”**

06 липня 2023 року народні депутати Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики за результатами опрацювання [законопроєкту № 5353 від 08.04.2021 року](#) “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу”, поданого Кабінетом Міністрів України та альтернативного до нього [проєкту Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу та уточнення процедури декларування](#) (реєстр. № 5353-1 від 15.04.2021р.), поданого народними депутатами України Нестеренком К.О., Чорним Д.С., Демченком С.О. внесли узгоджений законопроєкт.

[Проект](#) №5353-д Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу та забезпечення реалізації угод України про вільну торгівлю” від 06.07.2023.

Забезпечує виконання статті 84 “Наближення законодавства у митній сфері” Глави 5 “Митні питання та сприяння торгівлі” Розділу IV “Торгівля і питання пов’язані з торгівлею”, додатку XV “Наближення митного законодавства” Угоди про Асоціацію та спрямований на імплементацію положень [Митного кодексу Європейського Союзу \(Регламент \(ЄС\) № 952/2013\), Делегованого Регламенту Комісії \(ЄС\) 2015/2446 від 28 липня 2015 р.](#), що доповнює Регламент (ЄС) № 952/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо детальних правил щодо певних положень Митного кодексу, [Імплементативного Регламенту Комісії \(ЄС\) 2015/2447 від 24 листопада 2015 року](#), що встановлює детальні правила імплементації певних положень щодо визначення неpreferenційного походження при імпорті в Україну товарів, дозволить розширити присутність та збільшити конкурентоспроможність вітчизняних товарів на ринках третіх країн, з якими укладені угоди про вільну торгівлю, спростити адміністрування експортно-імпорتنних операцій.

Проект Закону підготовлено народними депутатами - членами **Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики** у порядку, передбаченому частиною другою статті 110 Регламенту Верховної Ради України, затвердженому Законом України “Про Регламент Верховної Ради України”, при розгляді проєкту Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу (реєстр. № 5353 від 08.04.2021р.), поданого Кабінетом Міністрів України, а також альтернативного до нього проєкту Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу та уточнення процедури декларування (реєстр. № 5353-1 від 15.04.2021р.), поданого народним депутатом України Нестеренком К.О. та іншими народними депутатами України.

Доопрацьований проєкт Закону спрямований на імплементацію положень **Митного кодексу Європейського Союзу (Регламент (ЄС) № 952/2013), Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2015/2446 від 28 липня 2015 р.**, що доповнює Регламент (ЄС) № 952/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо детальних правил щодо певних положень Митного кодексу Союзу (далі – Делегований акт № 2446/2015), **Імплементативного Регламенту Комісії (ЄС) 2015/2447 від 24 листопада 2015 року**, що встановлює детальні правила імплементації певних положень Регламенту (ЄС) № 952/2013 Європейського Парламенту та Ради, що встановлює **Митний кодекс Союзу** (далі –

Імплементативний акт № 2447/2015), Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII (далі – Угода про асоціацію) в частині положень щодо визначення неприференційного походження при імпорті в Україну товарів. У зв'язку з російською військовою агресією проти України та введенням воєнного стану на території України, тимчасовим закриттям окремих пунктів пропуску через державний кордон України та пунктів контролю, відбулися зміни логістичних маршрутів постачання товарів, що унеможливило дотримання правил преференційного походження товарів у рамках окремих чинних міжнародних договорів про вільну торгівлю та потребує законодавчого врегулювання. З огляду на зазначене, пропонується тимчасово, на період воєнного стану, дозволити переміщення товарів територіями третіх країн, за винятком держави агресора, за умови документального підтвердження знаходження товарів під митним контролем в країнах транзиту.

Законодавчі ініціативи також обумовлені необхідністю **використання суб'єктами ЗЕД у відносинах з країнами ЄС актуальної версії преференційних правил походження товарів**, зокрема у найближчій перспективі, одночасне використання разом з діючими правилами походження **Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження** (далі – Конвенція) до якої приєдналася Україна, альтернативних правил походження товарів, які передбачають низку уточнень та спрощень, що має сприяти експортно імпорнтним операціям з країнами ЄС.

Альтернативними правилами передбачено:

- спрощення і прискорення процедур підтвердження преференційного походження товарів, що поставляються на умовах Угоди;
- зменшення кількості підтверджуючих документів, можливості застосування електронних документів про походження товару;
- збільшення терміну дії документів про походження з чотирьох до десяти місяців; лібералізації критеріїв походження (правил походження до товарів), що дозволить українським виробникам збільшити обсяги експорту товарів з України на ринки країн ЄС.

Генеральний директорат Європейської Комісії "Оподаткування та Митний Союз", який виконує функції секретаріату Конвенції, запропонував тимчасово, до набрання чинності переглянутою Конвенцією, застосовувати ці правила поряд з правилами чинної Конвенції у разі, якщо їх застосування передбачене договорами про вільну торгівлю.

Враховуючи наведене, проектом закону пропонується процедура набрання чинності для України актуальною версією преференційних правил походження товарів.

Проект закону розроблено відповідно до вимог **додатка XV "Наближення митного законодавства" до Угоди про асоціацію** з метою адаптації законодавства України до законодавства країн-членів ЄС у частині визначення неприференційного походження при імпорті/експорті в Україну товарів.

Також метою законопроекту є забезпечення прав і законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в частині дотримання **правил преференційного походження товарів** у рамках чинних міжнародних договорів України про вільну торгівлю, сприяння **спрощенню експортно- імпорнтних операцій** та їх адміністрування шляхом впровадження альтернативних правил преференційного походження Регіональної конвенції про пан-євро середземноморські преференційні правила походження, що дозволить імпортувати більш широкий перелік українських товарів до країн ЄС та товарів із цих країн до України за максимально низькими ставками мита або без сплати мита.

Так само, як і у законопроектах за реєстр. № 5353 та № 5353-1, доопрацьованим проектом Закону пропонується викладення **розділу II "Країна походження товару" Митного кодексу України** в новій редакції, до якої включені такі положення Митного кодексу Європейського Союзу:

- мета визначення непреференційного походження товарів;
- особливості визначення походження приладдя, запасних частин та інструментів, нейтральних елементів і пакування;
- перелік товарів, повністю вироблених у даній країні; критерії достатньої переробки товарів, що виробляються з використанням матеріалів іноземного походження;
- перелік простих операцій; порядок перевірки митними органами сертифікатів про походження товарів (у тому числі електронних сертифікатів про походження) після завершення митного оформлення.

Проектом також пропонується виключити статтю 37 Митного кодексу України (МКУ) щодо дотримання конфіденційності інформації при визначенні країни походження товару у зв'язку з тим, що питання конфіденційності інформації охоплені статтею 11 МКУ.

На відміну від проектів Законів за реєстр. № 5353 та № 5353-1, доопрацьований законопроект пропонує **удосконалений термінологічний апарат**, усуває неузгодженості у статтях щодо визначення країни походження товару, уточнює редакцію статей, узгоджується з іншими розділами Митного кодексу України (зміни до статей 331, 212, 238, 257, 544, пункту 912), відповідає нормам Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2015/2446 щодо відсутності електроенергії в переліку товарів, повністю отриманих в одній країні чи на її території, передбачає наявність вимог щодо використання електронних документів про походження товару.

Також нормами доопрацьованого проекту врегульовуються питання, направлені на забезпечення виконання діючих міжнародних угод про вільну торгівлю в умовах російської агресії шляхом застосування правил прямого транспортування товарів із країни їхнього походження через території третіх країн, **за винятком держави-агресора**, встановлені вимоги до операцій з такими товарами та наведено перелік документів, які потрібні підприємствам для підтвердження перебування товарів під митним контролем у країнах транзиту.

Норми доопрацьованого законопроекту сприятимуть запровадженню у відносинах з країнами Європейського Союзу **альтернативних правил преференційного походження Регіональної конвенції про пан-євро середземноморські преференційні правила походження**.

Реалізація положень проекту Закону **не потребує додаткових фінансових витрат** із державного та місцевих бюджетів України та не призведе до скорочення бюджетних надходжень.

Проект Закону стосується зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, в тому числі міжнародно-правових, та прав Європейського Союзу (acquis ЄС), та розроблений відповідно до зобов'язань, взятих згідно з додатком XV до Угоди, адаптацію законодавства України до законодавства ЄС.

Прийняття проекту Закону забезпечить виконання Україною зобов'язань, взятих відповідно до додатка XV до Угоди про асоціацію, та адаптацію законодавства України до законодавства країн-членів ЄС у частині **визначення непреференційного походження при імпорті/експорті в Україну товарів, дозволить розширити присутність та збільшити конкурентоспроможність вітчизняних товарів на ринках третіх країн**, з якими укладені угоди про вільну торгівлю, **спростити адміністрування експортно-імпортних операцій**.

Ярослав Сидорович